

Sundhed for alle – på tværs af sektorer

Torben Jørgensen, Knud Juel, Camilla Palmhøj, Jens Krogh, Jesper Luthman, Maja Larsen, Marin Nielsen-Mann, Morten Ørsted-Rasmussen, Pia Assenholm, Margit Mortensen & Bjarne Bruun Jensen

STATUSARTIKEL

Dansk Selskab for
Folkesundhed

Den ottende globale konference om sundhedsfremme fandt sted i Helsingfors i juni 2013 og mundede ud i The Helsinki Statement on Health in All Policies – en erklæring om, at sundhed for alle skal være et centralt samfundsmål for regeringer og være hjørnестenen i en bæredygtig udvikling. Sundhed på alle politikområder er en politisk tilgang på tværs af alle sektorer, som systematisk tager hensyn til beslutningers helbredsmæssige konsekvenser.

I den moderne verden påvirkes sundhed af strukturelle faktorer som den hastigt stigende urbanisering, klimaforandringer og globalisering. Samtidig erkendes det, at den sundhedsskadelige udvikling kan vendes, men at dette kræver handling og ansvar på tværs af sektorer.

Konferencen er en foreløbig kulmination på en lang proces, som strækker sig tilbage til 1978 (WHO-charter, Alma-Ata), hvor vigtigheden af intersektoriel indsats for sundhed blev fremhævet, og til 1986 (WHO-charter, Ottawa), hvor det blev slået fast, at de fysiske og sociale omgivelser betyder meget for folkesundheden, og at sundhed kræver involverende processer, der sigter mod, at individer og lokalsamfund udvikler *empowerment* og handlekompetence.

I 2006, under Finlands EU-formandskab, blev begrebet Health in All Policies lanceret. Her blev det slået fast, at sundhedsvæsenet – isoleret set – har begrænsede muligheder for at øve afgørende indflydelse på folkesundheden.

Principperne videreførtes i en politisk resolution fra FN's generalforsamling i 2011, hvor det politisk/administrative systems ansvar for kontrollen med de kroniske sygdomme understreges.

Nogle af opfordringerne fra konferencen om sundhedsfremme i Helsingfors var, at:

- Gøre sundhed og lighed i sundhed til en prioriteret politisk opgave, hvor der sættes ind over for sundhedens sociale determinanter.
- Styrke sundhedsministeriernes evner og kompetencer til at involvere andre sektioner af regeringerne i arbejdet for at fremme sundhed.
- Sørgе for transparens i arbejdet med at fremme sundhed og modvirke ulighed, således at tilliden mellem befolkninger og regeringer styrkes.
- Etablere redskaber til dokumentation af interessekonflikter som et effektivt værn mod, at politiske beslutninger undermineres af kommercielle interesser.

- Inkludere fællesskabet, sociale bevægelser og civilsamfundet i udvikling, implementering og monitorering af Health in All Policies, bl.a. ved opbygningen af befolkningens *health literacy*.

Opgaven består derfor i at bygge bro mellem individorienterede og strukturelle initiativer, så befolkningens handlekompetencer spiller sammen med strukturelle forandringer.

Et sundt samfund kræver ikke blot, at der tænkes på tværs af sektorer, men også at befolkningen engageres i spørgsmålet om, hvordan et komplekst samfund skal se ud for at skabe sundhed for alle.

KORRESPONDANCE: Torben Jørgensen, Forskningscenter for Forebyggelse og sundhed, Glostrup Hospital, Nordre Ringvej 57, 2600 Glostrup.

E-mail: torben.joergensen@regionh.dk

INTERESSEKONFLIKTER: Forfatterens ICMJE-formular er tilgængelig sammen med artiklen på Ugeskriftet.dk

SUPLERENDE LITTERATUR

The Helsinki Statement on Health in All Policies; WHO 2013. (www.healthpromotion2013.org/images/8th_GCHP_draft_statement_web_consultation.pdf).

